

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 300
van **VERA CELIS**
datum: 9 augustus 2016

aan **SVEN GATZ**
VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

Vlaanderen-Brussel als bestemming voor internationale uitwisseling - Impact aanslagen

De aanslagen van 22 maart 2016 in Brussel en Zaventem hebben een zware indruk nagelaten op onze samenleving. Uit cijfers die uitwisselingsorganisatie AFS in de pers heeft bekendgemaakt (deredactie.be, 23 mei 2016), blijkt dat de aanslagen ook een negatieve impact hebben op het aantal buitenlandse jongeren dat een uitwisseling naar Vlaanderen en Brussel overweegt. Zo geeft AFS Vlaanderen aan dat 7 procent van de geselecteerde buitenlandse studenten voor een uitwisseling in Vlaanderen en Brussel ondertussen heeft afgehaakt. De aanslagen in Brussel en Zaventem zouden volgens AFS weliswaar niet de enige redenen zijn: de vluchtelingencrisis en de politieke en economische situatie in Zuid-Amerika zouden eveneens een rol spelen in de dalende cijfers.

De daling zou zich niet enkel beperken tot uitwisselingsorganisatie die vanuit het beleidsdomein Jeugd worden ondersteund, ook uitwisselingsprogramma's uit het beleidsdomein Onderwijs, zoals Erasmus+ zouden worden getroffen. De VUB spreekt in hetzelfde krantenartikel over een daling van 20 procent bij het aantal studenten dat via het Erasmus+-programma een internationale ervaring aan de Brusselse universiteit overweegt.

1. Merkt de minister een daling op van het aantal buitenlandse jongeren dat op uitwisseling komt naar Vlaanderen en Brussel? Kan hij zijn antwoord cijfermatig onderbouwen op basis van bevindingen, vastgestelde tendensen en/of cijfers van de verschillende uitwisselingsorganisaties die via het beleidsdomein Jeugd ondersteund worden?
2. Hoe schat de minister de impact in van de aanslagen in Brussel en Zaventem op het aantal buitenlandse jongeren dat op uitwisseling komt naar Vlaanderen en Brussel? Wat is volgens hem de impact van de andere mogelijke oorzaken (vluchtelingencrisis, politieke en economische crisis in Zuid-Amerika) die AFS aanhaalt?
3. Heeft de minister reeds contact gehad met de uitwisselingsorganisaties over deze kwestie? Zo ja, kan hij de resultaten van deze gesprekken toelichten? Zo niet, plant hij zelf nog overleg?
4. Acht de minister het nodig om maatregelen te nemen naar aanleiding van deze berichtgeving?

ANTWOORD

op vraag nr. 300 van 9 augustus 2016

van **VERA CELIS**

1. Een globaal overzicht van het aantal buitenlandse jongeren dat op uitwisseling komt naar Vlaanderen en Brussel, en de evolutie daarvan over verschillende jaren is niet beschikbaar.

AFS ontving dit jaar 134 studenten, tegenover 156 studenten vorig jaar. Hierbij merkt de vereniging op dat ze in absolute cijfers, rekening houdend met de grootte van het land, en in vergelijking met andere Europese partners nog steeds behoorlijk wat buitenlandse studenten hosten en dat er overduidelijk partners zijn die sterker lijden onder verschillende gebeurtenissen en evoluties die we vandaag de dag in Europa (en bij uitbreiding in de rest van de wereld) zien.

YFU merkt een daling van $\pm 8\%$ op in 2016 t.o.v. 2015.

2. Het is bijzonder moeilijk om de impact van de aanslagen in Brussel en Zaventem te schatten en deze te onderscheiden van andere elementen die een negatieve weerslag kunnen hebben op het deelnemen aan dergelijke projecten. Slechts zeer incidenteel krijgen uitwisselingsorganisaties te horen dat een en ander te maken heeft met de terreuraanslagen.

Organisaties maken wel melding van een kortstondige onderbreking van inschrijvingen in de week na de aanslagen, wat zich nadien wel hersteld heeft tot een normaal niveau. Dit is natuurlijk makkelijker bij programma's van uitwisselingen van kortere duur (zoals bouwkampen e.a.), waarbij ook voorbereidingsperiodes korter kunnen zijn. Uitwisselingsprogramma's op (school)jaarbasis vragen een langere voorbereidingstijd.

Voor deze langere schooluitwisseling is het dus wijs om de rekrutering dit jaar af te wachten (voor schooljaar 2017-2018 die nu loopt tot maart 2017). Organisaties maken verder ook melding van enkele moeilijkheden inzake transport, in de periode dat de luchthaven van Zaventem niet of moeilijk te gebruiken was. In deze gevallen werden alternatieve oplossingen gezocht.

Binnen het Europese uitwisselingsprogramma E+: Youth in Action zijn er geen voorbeelden bekend van projecten die omwille van de aanslagen niet werden ingediend of geannuleerd. Er zijn verder ook geen gevallen bekend van Youth in grotere inspanningen gedaan om zowel deelnemers, alsook hun ouders terdege Action projecten uit vroegere deadlines die werden geannuleerd na de aanslagen. Wel werden projectorganisatoren geïnformeerd. Ook werd er tijdens sommige inspecties ingegaan op aanslagen en de maatschappelijke vragen die deze oproepen. Ook andere mogelijke oorzaken zijn moeilijk in algemeenheden in te schatten. Internationale uitwisselingsprogramma's in een mondiale context zijn sowieso kwetsbaar om verschillende redenen. Denk aan natuurrampen (in casu Nepal), financiële of sociaal-economische crises (in casu Latijns-Amerika) of politieke ontwikkelingen (in casu de ontwikkelingen in Turkije).

Binnen het AFS-netwerk wordt in sommige andere Europese landen een duidelijke impact gezien van de vluchtelingencrisis daar waar veel minderjarige vluchtelingen in gastgezinnen worden opgenomen en dus de AFS-hostingscapaciteit beperkt is. Dit

betekent dan dat de huidige vluchtelingenstroom impact heeft op de beschikbare gastgezinnen, maar zegt niets over de buitenlandse perceptie die over dat land leeft bij onze potentiële deelnemers. In Vlaanderen kunnen we enkel stellen dat er voor de mindere toestroom van studenten (hier ligt de afname van interesse dus wel aan de instroomzijde bij de buitenlandse student) wel tijdig voldoende gastgezinnen zijn gevonden.

Wat wel erg duidelijk is, is dat de impact van de negatieve financiële situatie in een aantal Latijns-Amerikaanse landen wel erg frappant is en met cijfers kan worden onderbouwd. Traditioneel host AFS Vlaanderen veel studenten uit deze regio. Van de 178 plaatsen die Vlaanderen voor het schooljaar 2016-2017 aan zijn buitenlandse partners beschikbaar had gesteld, waren er 71 voorbehouden voor Latijns-Amerikaanse partners. Zij vulden echter maar 43 van de 71 beschikbare spots in, zijnde 60,6%. Terwijl er door de rest van de wereld 90 van de 107 beschikbare spots werd ingevuld (84,1%). Dit valt extra hard op omdat de Latijns-Amerikaans partners de voorbije jaren consequent, relatief gezien meer van de hun beschikbare spots invulde dan de rest van de wereld. 90,1% in 2015 tegenover 86,8% in de rest van de wereld, 87,1% in 2014, terwijl 86,1% in de rest van de wereld. Wellicht is de financiële crisis waarmee deze landen kampen daar de eerste reden voor.

3. Er is geen overleg gepland.
4. Specifieke maatregelen nemen lijkt me niet nodig.